

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
B[7A] — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru strălucitate 400 Lei

Foale bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Răsăritul cel de sus

(+) Glasuri de colindători cu fețele îmbujorate de ger și clinchet de clopoței, în răpitor amestec cu acorduri grave de orgă, duioase cântări de strană și zornet domol de cădelnițe, vestesc bucurie mare: s'a născut Cel fără de început, doritul neamurilor, mângâierea și tăria tuturor muritorilor. Milioane și milioane sunt genunchii ce se îndoaie spre închinare, capetele ce se pleacă spre reculegere, inimile ce tresăltă de fericire, gurile ce șoptesc cuvinte de rugă, mulțumită, laudă și preamărire în fața Pruncușorului născut din Maica cea fără de bărbat.

Răsăritul e numele Lui. Soare izvorit din soare, lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat. Mai înainte de ce ar fi răsunat cântarea serafimilor în apropierea tronului Celui vechiu de zile; mai înainte de ce s'ar fi sămănat stelele în nemărginirea spațiilor cerești; mai înainte de ce s'ar fi urzit stihiiile acestei lumi și vremea, El era. Din veci, Cuvântul trăia în sânul Tatălui și în dragostea Spiritului, gândindu-se la toate câte urmau să fie, cuprinzând toată zidirea și făptura în aceeași lumină a atotștiinței sale. Se gândea și la tine, cu iubire nefermărită. Nașterea ta, tinerețea, vârsta bărbăției și bătrânețea, cu tot ce umple aceste etape ale existenței tale terestre, totul îi era cunoscut din veci. Toate acestea îl preocupau. — Te muncеște și pe tine gândul că oare cum era icoana ta văzută, încă mai înainte de toți vecii, de Cuvântul Tatălui? Făcut-ai ceva ca acea privire să se fi putut opri asupra ta cum affectu efficacis benevolentiae, cum zic teologii? — Nașterea Domnului e prilej potrivit pentru autoexaminare și îndreptarea celor de îndreptat.

Pildă de cum s'ar cuveni să ne întocmim cugetele, vorbele și faptele ca să-i fim plăcuți, e însuși Cuvântul întrupat. La plinirea sorocului îmbracă doar și El haina împovăraătoare a trupului și o poartă treizeci și trei de ani. Intr'aceia însă rămâne în neîntreruptă și neslăbită legătură cu Părintele luminilor. „Eu celea ce sunt plăcute Tatălui fac pururea”. Rămânând fără încetare în oceanul harului divin, toate faptele Sale pornesc din resursele grației și poartă pecetea meritului mai presus de fire. Și câte n'a făptuit Mântuitorul în trecerea Sa prin lume! Nici în toată lumea n'ar încăpea cărțile ce ar trebui să se scrie, dacă s'ar încresta toate, după cum ne asigură ucenicul Său iubit. — Ce grandios izvor al binelui e Pruncul Mariei, și ce suvițe măloase noi cei numiți cu numele Lui! Ne căutăm în toate numai pe noi și interesul nostru vremelnic, cu vinovată scăpare din vedere a comandamentelor moralei, până și în slujba altarului. Ca de politică, politicieni și politiciști nici să nu mai pomenim. Vânzoleala zilelor trecute e o oglindă sinistră, în care nu ne putem uita decât cu oroare.

Și cum a fost Impăratul veacurilor cât a vecuit pe pământ, așa-i și acum, în strălucirea slăvilor de sus: neseacă noian de bunătate. Deacolo, dela dreapta Tatălui, revarsă neîncetat bogăția harurilor sale, luminând pe tot omul ce vine în lume. Toată vremea cât petrece în lume. De cumva nu pune, vrând și știind, piedeci în calea Celui ce stă la ușa sufletului său și bate, așteptând să i-se deschidă, ca să-i facă acolo sălaş cu toate comorile Sale. A venit alte-dăți și la ale noastre uși sufletești și va veni și de acest praznic al Nașterii Sale. Să nu le mai zăvorim dinaintea Lui. Căci se poate să nu ne mai cercezeze. Quod Deus avertat. — Vino, Doamne, Isuse!

Hristos se naște...

— Gânduri ale unui închinător în fața peșterii viflaimitene —

de Pr. Ioan Rinea

Noi „muritorii, cari din pământ suntem zidiți”, ne avem mentalitatea noastră omenească de un pronunțat gust pământesc. Cu tot dreptul a scris Sf. Pavel: „Omul trupesc cele trupesti le cugetă” (Rom. 8 5). Robi ai simțurilor, iubim lumea și viața aceasta cu toate frumusețile și mulțumirile ce ni le oferă. Toți dorim belșugul și alergăm după bogăție, pe toți ne încântă puterea și ne amețește mărirea, toți ne îmbulzim după onoruri și căutăm cu înfrigurare aplauzele mulțimii, tuturor ne plac vestimintele frumoase, mulțimea servitorilor și splendoarea palatelor.

Pe regi îi admirăm numai când îi vedem strălucind „în toată pompa lui Solomon”, în mijlocul fastului orbitor al suitei lor. Iar pe Dumnezeu, omul nici nu și-l poate închipui altcum, decât așa cum s'a arătat în muntele Sinai lui Moise: încunșurat de înfricoșatele semne ale maiestății Sale divine, de trăsnete și fulgere. Aceasta e judecata noastră.

Și iată că această judecată omenească o vedem astăzi fundamental răsturnată în fața peșterii din Bethleem. Da, căci numai aici simțim cu adevărat, cât adevăr cuprind cuvintele Domnului: „Căci nu sunt sfaturile mele ca sfaturile voastre și nici căile mele căile voastre. Ci cât este cerul departe de pământ, așa sunt de departe căile mele de căile voastre și cugetele mele de cugetele voastre”. (Isaia 55, 8-9),

I. Dumnezeu s'a făcut om. „Domnul cel minunat” (Is. 9. 6), Dumnezeu puterilor, „de care se cutremură puterile înțelegătoare, cărui îi slujesc cetele ingerilor și i-se închină cetele Arhanghelilor, iar Huruimii cei cu câte șase aripi stând și sburând împrejur își acopere fețele de frica mării Lui celei neapropiate” (Euhologiu), — s'a coborât pe pământ. Dar nu în slava puterii Lui necuprinse, nici măcar în chipul unui puternic monarh pământesc ce trăiește în palatul său mareș, străjuit de soldați și temut de noroade, ci în chipul celei mai slabe, dar și celei mai adorabile făpturi, în chipul unui copilăș blând și nevinovat. Și cine nu iubește copilășul, al cărui zâmbet îngeresc desarmează, a cărui ochi limpezi resfrâng nevinovăția, și pe a cărui față înfloresc bunătatea ce risipește îndoilele minții și rătăcirile simțurilor? „Pe Dumnezeu nu este cu puțință a-l vedea oamenilor” — cântă Biserica, și iată că astăzi acel Dumnezeu se dă oamenilor să-l vadă, să se apropie de el, să-l cunoască, să se atingă de el, să-l agrăiască, să-l roage, să-l adore și să trăiască lângă el. Oamenii, în adâncul lor nemernicie și ticăloșie, totdeauna și-au ridicat instinctiv ochii în spre cer, simțind că „deacolo va veni ajutorul lor, dela Dumnezeu” — cum spune Psalmistul. Acestei universale

dorinți omenești i-a dat expresie clasică poetul Vergilius în falmoasa lui eclogă a IV-a.

Acum numai înțelegem sensul profund al actului prin care Sf. Terezia din Lissieux și-a ales drept călăuză sigură spre sfințenie „Fața sfântă a Pruncului Isus”. Și putu exclama cu Iacob: „Văzui fața Domnului și se mântui sufletul meu” (Moise I. 32, 30).

II. Și cum îl primesc oamenii pe Celce din iubire față de ei s'a coborât din sânurile părințești, pe pământ? Prin o tainică rânduială a Proniei, pruncul divin nici nu s'a născut în Nazaretul Galileii părinților săi, ci departe de acolo, în pământ strein, în Bethleemul Iudeii. Și aici, oamenii streini n'au vrut să-l cunoască, nici să-l primească. Cu adevărat „întru ale sale a venit și ai săi pe el nu l-au primit”. (Ioan 1, 11). Adânc înțeles are și împrejurarea aceasta, căci patria lui cea adevărată e cerul, iar pe pământ în toată viața sa a fost privit, tratat și urit ca un strein și, durere, strein le va fi multora, întotdeauna! Da, „căci au iubit oamenii mai mult întunerecul, fiindcă faptele lor erau rele” — ne spune același Apostol.

III. O noapte oarbă, ca o besnă închegată cuprindea și învăluia atunci tot pământul. Era noaptea cea mai lungă și cea mai neagră dintre toate nopțile anului. Și în miezul acestei nopți s'a coborât Dumnezeu pe pământ. Adânc este și tălcul acestei împrejurări. Oamenii trăiau atunci cea mai întunecată epocă din viața omeneirii. Cu toată filosofia înțelepților, cu toată știința învățașilor și cu toată arta măestrilor, o disperare cumplită și un pesimism ucigător copleși cele mai alese suflete, iar masele noroadelor se cufundară, fără nici o nădejde de mai bine, în mocirla destrăbălării și în idolatrie.

Și în aceasta neagră noapte a păcatului și a morții, „poporul celce ședea în întunec a văzut deodată o lumină mare”. Pe raze de lumină cerească s'a coborât în peștera Bethleemului „celce se îmbracă în lumină ca cu o haină”. Solii cerului au vestit lumii din înălțimi programul sublim ce-l va înfăptui copilul divin. „Mărire lui Dumnezeu... pace oamenilor”...

„Om puternic în faptă și în cuvânt” ca Isus, n'a fost nimeni altul pe acest pământ. „Niciodată n'a grăit om, ca acest om”. Ascultați-l! El a zis: „Eu sunt lumina lumii... Celce vine după mine, nu va umbla în întunec... Și celce crede în mine, de va și muri, va trăi în vecii... În lumina lui vom vedea lumină” și acolo chiar, unde ni-se deschide înfiorătoare întunecata adâncime a mormântului, care înghițe totu. Și lumina aprinsă de Hristos luminează astăzi tuturor.

În peștera din Bethleem n'a avut nici cea

mai slabă lumină pământească el, celce a adus oamenilor din cer, „lumina cea adevărată“.

IV. Și alături de întunecul nopții, pământul îl stăpânea atunci și gerul iernii. Iar gerul îngheață, încremenește și stinge viața în sânul naturii. Un pustiu ținut de noapte polară — iată icoana fizică și morală a lumii și a omenirii pe vremea Nașterii Domnului. Sloii de ghiață ai nesimțirii, ai egoismului sălbatec, al trufiei și ai cruzimii se așezaseră temeinic pe inimile oamenilor. Aceștia nu cunoșteau sentimentele omenești, nici focul dragostii divine și al iubirii aproapelui.

„Foc am venit să arunc pe pământ“, — spunea Isus — foc care să topească ghiața de pe inimi și să-le aprindă să ardă în văpaia dragostii lui Dumnezeu și a oamenilor. Ca un nou Prometheus a adus din cer oamenilor focul dragostii divine. Voi sunteți copiii lui Dumnezeu, și el Tatăl vostru este. El s'a coborât la voi, ca să vă ridice la El, fiindcă El vă iubeste. „Dumnezeu iubire este“. Iubiți-l, deci pe el și iubiți și pe frații voștri. Și, vai! cea mai sfântă iubire oameni au răsplătit-o cu cea mai diavolească ură!

V. Isus s'a născut într-o peșteră. Nu într-o „casă împărătească“, nici măcar într-o modestă casă de om sărac, ci într-o peșteră întunecoasă, lăsată ca adăpost al vitelor. N'are nici uși nici fereastră. Singurul lucru omenească ce se află într'un unghiu e o simplă alcătuire din câteva bucăți de lemn necioplite: o iese, cu niște ogrinji umezi, rămași dela vite. Aceasta este leagănul copilului dumnezeesc. „Haine noi“ n'are. Cea mai inspăimântătoare sărăcie, umilință și suferință tăcută împrejmuiesc pe Vistierul bunătăților, care dăruiește din belșug tuturor, celele le trebuie. Și ne spune Sf. Pavel: „Hristos bogat fiind, s'a făcut sărac pentru voi, ca voi să fiți bogați în sărăcia lui“. (II. Cor. 8). Cuvinte de profund și tainic adevăr! Din runta, voluntara și sfânta lui sărăcie pământească ne-a dăruit neprețuite daruri și comori sufletești. Da, căci în ochii celui ce vede toate din perspectiva vieții veșnice, aurul e lut, mătasa e sdreanță, gloria e fum și toate cele omenești e nu rămân după moarte sunt umbre și scrum.

În locul efemerelor valori omenești, El a

așezat la temelul vieții oamenilor și a neamurilor eterne, reale și absolute valori spirituale. În locul bunurilor pământești ne-a descoperit neprețuita comoară a bunurilor sufletești: Împărăția cerurilor, care sălășluiește în sufletele, cari îl iubesc pe Dumnezeu. — Hristos se naște, măriți-l!

Monument trainic. Amintirea trecerii la cele veșnice a protopopului *Simeon* cândva *Moldovan* dela Diciosânmărtin a fost legată de-un fapt nu se poate mai nobil și mai creștinesc. S'au pus adecă bazele unui *fond inițial* pentru clădirea unei biserici în acel oraș.

La fondul acesta au contribuit până acum dd.: Dr. Aurel Dobrescu, din București, cu 2000 Lei; Dr. Emil Man și Vasilică Dădărlat, tot din București, cu câte 1000 Lei; Dr. Emil Velțian și Oct. Man din Cluj, Dr. Valer Rusu din Luduș, Curatorul bisericii, Comitetul școlii A. Bârsan și dna Maria Moldovan din Diciosânmărtin, cu câte 500 Lei; „Cartea Românească“ din Diciosânmărtin cu 300 Lei și 25 de preoți din district cu câte 100 Lei fiecare. În total s'a încasat, așadar, 9800 Lei.

Să sperăm, — cum ne scrie p. Nicolae Platon din Cornești, — că acest modest, dar îndrăzneț început, cu timpul își va croi alvie lată și adâncă în conștiințe. Și va fi atunci că trecerea din viață a multora, — mai ales preoți ce ocupă trepte mai înalte în biserică, — va spulbera vântul. — Cum de atâtea și de atâtea ori e cazul.

Puterea idealismului evanghelic. În 1909 abatele Albert de Mun, vizitând cartierele din jurul Parisului, a constatat o stare spirituală și morală deadreptul îngrozitoare. În acele regiuni desmoștenite, ideea de dumnezeire era ceva de neînțeles. E clasică întâmplarea cu tânărul care, la cuvântul de Dumnezeu, a dat din umeri nedumerit și, când i-s'a arătat crucifixul, a exclamat: „Acesta-i Dumnezeu? — Dar nu se mișcă!“

Astăzi însă, după abia douăzeci și ceva de ani, realitatea dureroasă de atunci este cu totul alta. Comunități înfloritoare au răsărit ca

din pământ și numele mistic al lui Isus răsună prelung în acele locuri, ca o mărturie pururea vie a credinței în Cel ce „chipul robului luând, s'a răstignit pentru noi ca să ne răscumpere din păcat“.

Meritul acestei fericite transformări îi revine, într-o mare măsură, unei personalități preoțești de marcă antică: abatelui *Mercier*.

Acest pionier al credinței, profesor de Apologetică în Marele Seminar din Lyon, îndușat de lamentabila stare din acele regiuni, a părăsit catedra ca să vină în ajutorul celor vițregiți de soartă. (Așa cum a făcut înaintea lui Touzard ș. a.) La cererea sa, episcopul din Versailles i-a încredințat în 1925 o parohie de vre-o două mii de credincioși în unul din cartierele periferice ale Parisului. Aici a cumpărat un teren neexploatat, unde avea să activeze.

Ajutat de un băiețandru de vreo cincisprezece ani, — zelosul Freud, — ucenicul lui Origene s'a făcut zidar și tâmplar, ca să înalțe o capelă. Din zori și până în noapte își petrecea timpul muncind din greu. Se odihnea doar câteva minute ca să soarbă, aproape în totdeauna aceeaș supă de varză, și un bruş de pâine, așa cum îi îngăduia sărăcia.

Omul lui Dumnezeu își propuse să o termine în seara zilei de 25 Decembrie 1927, când, după miezul nopții, avea să celebreze prima liturgie în ea. Gândul acesta l'a călăuzit în tot decursul strădaniilor sale.

Construcția era împreună cu multe cheltuieli și adeseori bravul preot nu mai avea cu ce să continue. Noroc însă că publicul credincios al Franței, sesizat prin „La vie catholique“ i-a prestat un ajutor prețios. Câțiva lucrători i-se imbiară de bună voie.

Timpul determinat se apropia, dar și clădirea era spre sfârșite. Lipseau doar scaunele. Oameni de inimă însă au suplinit și această lipsă. Și astfel înainte de miezul Nopții Sfinte cu... un sfert de oră, capela își înalță silueta mândră și impunătoare.

Un sfert de ceas mai târziu, Freud intona în ea cântecele aducătoare de bucurie ale Nașterii lui Hristos și abatele vărsa lacrimi fierbinți de sfinte emoții. (*Teodor Racovițan*).

☐ ☐ Foiața „Unirii“ ☐ ☐

Colinde, colinde...

— Rânduri pentru seara luminată —

de Gh. I. Biriș

Pentru seara cu fulgi de nea și colinde au scris pagini de luminată poezie. Imbrirea de mister și tradiție s'a revelat scriitorilor o chemare pentru cântare înaltă.

Cuvântul de foc s'a împreunat cu muzica acorduri de operă puternică: *Seara Mare*, era lui Tiberiu Brediceanu. Bătrânii sfătuind elepțește și copiii săltând printre bulgări plutiri de fulgi și stele, sunt limitele între care se cuprind praznicul de bucurii pătene și har dumnezeesc.

Poeții deasemeni au încercat minunea în și slovă pentru a contura fragmente din rea întâmplare care s'a ivit numai odată, a cutremurat o lume pentru vece. S'a îndnicit neamul omenească de minunea mântoare — și de atunci ea se continuă în alii navli ai copiilor cu stea de hârtie, pentru ce se pregătesc de săptămâni cu bătrânii de apă vatra cu jarul scrumit și fum învult. Și învecinic în vorba cu modulări grijulii a amelor care împrejmuiesc cu daruri pe filii lor, oarecândva magii pe Fiul Mariei...

În casele în care, un an întreg, lumina

s'a stins odată cu începutul nopții, și în care visarea s'a petrecut în lipsuri și dureri care cutremură somnul, în toate casele astăzi se prăznuiește cu lumină și vin. Astăzi colindele deschid ferestre spre cer să audă Dumnezeu glasurile de argint ale pruncilor vestind bucurie.

Iar Moș Crăciun, dumnezeul pribeag, cu sacul plin de bunătăți, pământească și nepuțințios, nămete mare de zăpadă începând să umble, bate la toate ușile și la toate inimile...

Și poeții noștri s'au întrecut în laude pentru bătrânețea lui și bunătatea lui, pentru cărările ce i-se șterg sub cernerea albastră în holda răsărită timpuriu, pentru urările lui care se aud un an întreg și mai mulți ani.

În această seară toate bisericile se schimbă în peșteri care să cuprindă cerul și pământul. În această seară toate plugurile ară, simbolic, brazdă mănoasă, și din nou seamănă Bădica Troian „grâu mărunț și grâu de vară, — de Domnul să răsărară!“ Se repetă, cu același farmec inepuizabil, povestea:

S'a sculat mai an
Bădica Troian
Și-a încălecat
Pe-un cal învâțat,
Cu nume de Graur,
Cu șaua de aur,
Cu frâu de mătasă
Cât vița de groasă...

Ași putea cita, dintre poeții care au proslăvit seara cu acest fior sfânt, câțiva care stăruie

mai mult în conștiința cititorilor: George Coșbuc, Șt. O. Iosif, Octavian Goga, Nichifor Crainic, Ion Pillat...

Dar surprinzător va fi faptul că chiar Eminescu s'a oprit la inserarea care umple văzduhul de colinde și făclii aprinse spre mărirea Celui născut în staul. În volumul: *M. Eminescu, Poezii postume, publicate de Nerva Hodoș, „Minerva“, București 1902* — găsim poezia: *Colinde, colinde*, neajunsă la sonoritatea de cristale din alte poezii ale lui Eminescu, dar printre cele mai frumoase dintre poeziile lui nedesăvârșite. O înscriu aici: cel mai frumos cântec pentru seara luminată de acum, dela cel mai încântător poet al nostru:

Colinde, colinde — Se bucur copiii,
E vremea colindelor, Copiii și fetele,
Căci ghiața se'ntinde De dragul Mariei
Asemeni oglinzilor. Iși pieptănă pletele...

Și tremură brazii, De dragul Mariei
Mișcând rămurelele, S'a Mântuitorului,
Căci noaptea de azi-i Lucește pe ceruri
Când scântee stelele. O stea călătorului.

(Colinde, colinde).

La psihologia senzaționalului

Senzaționalul este un apanagiu al ziariștii. Ea îl cultivă și îl promovează, în deosebi. Dar nu-l monopolizează singură. Căci sfera de acțiune a senzaționalului este mult mai comprehensivă; se amestecă în toate do-

Cuvinte arhieresti

— Părți din pastoralele de Crăciun ale Inalților noștri Ierarhi —

I.

I. P. S. Mitropolit Vasile stăruie asupra Întreitii păcii cu Dumnezeu, cu lumea și cu noi înșine

... Ce ne-a adus nouă pruncul Isus? Pe sine. Cu El tot binele și fericirea. Între altele pacea. Ne-o spune cântarea îngerească, care se repește cu însuflețire și azi în toată lumea creștină; „și pe pământ pace, între oameni bună învoire“. Pacea, iubiiilor mei, este una dintre celea mai mari binefaceri, vărsată ca o ploaie de haruri din cer, este tezaurul cel mai prețios, dăruit de Dumnezeu păcii ca temelie de grant al împreună-viețuirii oamenilor în familie, în societate, în stat, în lume. Ascultați ce zice sf. Augustin (De verbis Domini) despre pace: „Pacea este seninătatea minții, liniștea sufletului, legătura și soțul nedreptății al iubirii. Pacea alungă înșelăciunea, stăpără mânia și curmă războaiele. Ea calcă în picioare trufia, face amabilă (plăcută) umilința și îndulcește dușmăniile“.

Atât pacea cu Dumnezeu, cât și cea cu lumea și cu noi înșine atârnă dela bunăvoința oamenilor. O spune aceasta limpede solia îngerească: „pe pământ pace, între oameni bună învoire“. Astfel vom fi în pace cu Tatăl cel ceresc, dacă conștiința avem bunăvoință de a împlini voia Lui preasfântă, de a cugeta și a face cele ce sunt spre bunăplăcerea Lui. Prin urmare, dacă încunjurăm păcatul și deprindem virtutea cu orice preț și între orice împrejurări. — Cu deaproapele nostru vom fi în legături pacifice și prietenești, dacă ne vom apropia de el cu bunăvoință, cu sinceritate ca și de un adevărat frate; dacă îl servim, dorindu-l și făcându-l bine; dacă îi îndulcim și ușurăm viața; dacă nu-l facem nici cea mai mică nedreptate, dacă fie căruia îl dăm ce este al lui. — Cu sine însuși petrece omul în pace, când voiește și binevoiește hotărât și

statornic, să păstreze armonia, bunăînțelegerea între suflet și trup, între acești doi frați, chemați la fericirea veșnică. Această frățietate se menține, când în viața omului stăpânește mintea, înțelepciunea crescută din frica Domnului, cum zice poetul: „Frumos e omul doamne, când mintea e regină“. Se statornicește această înfrățire, când se înfrână patimile și aplicările rele, cultivându-se sentimentul bineului și frumosului moral, al adevărului, deosebit sentimentul religios, când omul încunjură păcatul, singurul dușman, care-l alungă pacea și liniștea, care-l disgestă, mai curând ori mai târziu, de viața proprie și-l nenorocește.

... Atâtea rugăciuni, și de atâtea timp, pentru pace... și încă nu-i pacesc! Așa este, dar dela Nașterea Mântuitorului, în numele acelei bunăvoințe între oameni, ca condiție necesară pentru pace, s'au îndepărtat atâtea piedeci mari din drumul păcii, că și cei mai îndoielnici pot crede cu toată hotărârea în înfăptuirea păcii. Astăzi nu se mai mână oamenii în târg, ca să se vândă ca vitele. Nu mai e sclăvie. Căsătoria chiar și la păgâni e socotită tot mai mult de legătură sfântă și nedespărțită. Femeia și-a câștigat libertatea. Copiii mici cu scăderi trupesti nu sunt aruncați, bătrânii neputincioși nu sunt părăsiți. Orfelinatele, spitalele și casele de bătrâni sunt instituțiuni, în care cei nepăstuiți de soartă își găsesc adăpost și îngrijire. Fiecare e stăpân pe munca sa.

Nimeni nu mai vrea să fie exploatat (jefuit) de alții. Popoarele, prin delegații lor însuflețite de sentimente și idei împăciuitoare, tot mai des stau de vorbă, la aceeași masă, sfătuindu-se asupra mijloacelor de sinceră apropiere și de împreună lucrare rodnică. Ele se sbat pentru aflarea condițiilor de înfrățire generală și pentru delăturarea atacurilor și sfășierilor sălbatice, pentru curmarea războaielor. Pentru crearea unei stări de spirit fa-

vorabilă păcii, adecă pentru îndulcirea cât mai mult a oamenilor și a popoarelor pentru înfrățirea tuturor, lucrează multe societăți de femei (mame, soții și surori de al celor sortiți, să prindă arma împotriva fraților), bărbați politici, mari învățați și toate bisericile, cari propovăduesc pe Hristos: adevărul, calea și viața. Se pare, că toate neamurile pământului instinctiv înțeleg, că dacă nu vor să piară trebuie să se solidarizeze, să se unească, părăsind trufia și topind vițelul de aur, dușmanul cel mai înverșunat al păcii, căruia îi tălmăiază încă mulți, jertfindu-i omenia, cinstea credința și morala cu toate îngrădirile ei feroce...

Până la sosirea acelei zile ferice, când îndurarea și adevărul se vor întâmpla pretutindenea, iar dreptatea și pacea se vor săruta (Cfr. Ps. 84. 10), acum, când se cântă imnul Îngeresc: „Mărire lui Dumnezeu întru cele de sus, și pe pământ pace, între oameni bunăînvoire“, să ne întărim credința în înfăptuirea păcii cu binefacerile ei peste întreaga întindere a pământului. Spre această țintă să tindă bunăvoința tuturor fiilor Bisericii lui Hristos: preoți și mireni, așezând fiecare după puterile sale cel puțin o rugăciune sinceră în opera (edificiul) păcii universale.

II.

I. P. S. Valeriu al Orăzii reliefează rosturile Întreitii Cuvântului

... Scopul venirii lui Hristos pe pământ nu se poate mai bine exprima decât în cuvintele cântării îngerești: „Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace“. Fiul lui Dumnezeu pentru aceea se face om, ca să restabilească mărirea lui Dumnezeu și pacea pe pământ. Mărire și pace! Iată rostul mântuirii, iată pentru ce „Cuvântul trup s'a făcut și s'a sălășluit între noi“. Pentru mărirea lui Dumnezeu și pacea omului. *Mărire și pace*. Două frați de cruce, două noțiuni corelative. Una fără alta nu există. Dacă mărirea cuvântului lui Dumnezeu, vei avea parte de pace. Vre să aduci pace pe pământ, fă ca să se dea lui Dumnezeu mărirea ce i se cuvine. Mărire și

menile de activitate omenească. Gradual, desigur. Se poate vorbi și se vorbește chiar de un senzațional în artă, știință, filosofie, politică și activitatea practică. Nicăieri însă nu se uzează într-o măsură așa de mare de el ca în gazetărie. Ba o anumită presă viețuiește prin el. Cunoscând veșnica sete de senzațional a sufletului uman, gazetarii se îngrijesc să-l dea din belșug. Zilnic adună și dau publicității vești și fapte rare și neobișnuite cari să epateze și să fie savurate de masse. Pentru că — se știe — publicul citește — în gazete — întâi veștile și apoi articolele de fond. Cei mai mulți cititori caută senzaționalul: bătăi, crime, etc. Burghezul, după prânz, așezat comod, într'un fotoliu, își face tabietul, bându-și cafeluța și fumându-și țigara, citește *vești senzationale*; soția plutonierului major își face educație din gazete sau din publicațiile de duzină unde găsește *ceva senzațional*; bucătăreasa se învârtește împrejurul sobei cu ziarul de dimineață unde se relatează pe larg *o crimă pasională de senzație*, în timp ce bucatele se ard, etc. Lumea aleargă după senzațional, ziaristica îl servește din belșug pentru că prin el trăiește. Fără el ar fi puțin căutată.

Alt caracter ia senzaționalul în artă, știință, filosofie, etc. Aici ia nota de *relevanță*. Dintr'odată se impune un autor printr'o creație sau descoperire epatantă care dă o nouă întorsătură, cu totul neașteptată, cercetărilor și cunoștințelor de până atunci. Senzaționalul a-

pare. Este revelație neașteptată și neobișnuită, izbește spiritele, dar așteaptă să fie verificată. Senzaționalul, în aceste ramuri de activitate omenească, după primul răsănit, este controlat și, de multeori, înlăturat, dacă faptele nu-i vin în ajutor să-l sprijine.

De aici deosebiri între senzaționalul în ziaristică și cel al activităților spirituale cari depășesc momentul. În viața de toate zilele și în gazetărie senzaționalul este gustat și trăit de dragul lui, fără să se controleze sursa și veracitatea faptelor; dincolo, se trăiește dar se caută temeinicia lui. În primul caz spiritul rămâne simplu spectator care se amuză, în al doilea este actor; ca atare activează să descifreze și să explice tainele senzaționalului gata să devină științific.

Este, deci, interesant să se știe cum ia naștere *senzaționalul*.

Mai întâi senzaționalul presupune anticipat *noutatea*, un fapt nou, pregnant și isbitor, care pune în uimire spiritele și le scoate din făgașul vieții de toate zilele, devenind un punct nevralgic în discuții. Un eveniment primește nota de senzațional când pune în mișcare sufletul masselor, provocând o stare de surescitare și încordare nervoasă, este interpretat și comentat, iar în jurul lui se creiază acea aureolă de *neobișnuit* care fixează toate preocupările asupra lui. Nota lui extrazuțială izbește și impresionează. De aici o adevărată atitudine spi-

rituală luată de indivizi față de evenimentul considerat senzațional.

În al doilea rând senzaționalul, drept condiție de înflorire, cere dispoziții sufletești speciale. Un fapt sau eveniment are șanse să devină *senzațional* mai mult acolo unde monotonii și plictiseala sunt la ordinea zilei, iar neobișnuitul este un caz foarte rar, decât în mediu unde este uzual și dinamica vieții mai accentuată. Provincia, unde viața este stereotipă, fără sguđuri și frământări mari, unde totul est uniform până la monotonie și plictiseală, fapt neînsemnate, cari ar trece neobservate în alt parte, în capitală de exemplu — își câștigă auroa de senzaționale pentru că provincialul dornic să evadeze din monotonia vieții lui de toate zilele, este ușor inclinat să vadă latur nouă și neobișnuită a lucrurilor, le dă proporții și se complăce în comentarea lor. (Moarte, o nuntă, un omor, balurile, etc. iau aici, proporții de epopee și preocupă spiritul săptămâni și luni pentru că prin raritatea și noul ce îl aduc rup zăgazurile vieții de toate zilele, provoacă sguđuri sufletești și, astfel, d provincialului impresia că trăiește; îl face să simtă pulsațiile vieții cari, în monotonie, sur în somnolență.

În orașe mari unde viața este mai complexă, variată și bogată în evenimente, sufletul locuitorilor într'o tensiune continuă, senzaționalul are șanse mai puține. Moartea, nunții balurile, ... evenimente senzaționale pentru pre-

pace! Deodată și împreună au răsărit pe pământ prin nașterea Mântuitorului, deodată și împreună au fost vestite de glasul cetelor îngerești, deodată și împreună trăiesc și deodată și împreună și dispar de pe pământ. „Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace!” Iată adevărul veșnic, pe care nu vreau să-l înțelegă diriguitorii neamurilor și cei cari chemați ar fi să stabilească pacea între oameni, însă pentru împotrivirea lor acestui adevăr, toată truda zădarnică le este. Faceți să se dea mărire lui Dumnezeu; faceți, ca poruncile Lui să fie păzite și atunci, dar numai atunci, se va revărsa și pacea pe pământ și buna înțelegere între oameni...

Cincisprezece ani au trecut, de când războiul s'a terminat, bebuiatul tunurilor a încetat, ba și tratatele de pace s'au semnat, însă pacea tot întârzie. Ea nu s'a sălășluit între popoare, ba par'că îi ține locul o ură, o dușmănie și mai mare, decât cea care a deslănțuit asupra neamului omenesc măcelul războiului din urmă. Pacea nu vine, căci Dumnezeu nu este așezat pe tronul mării, ci se cuvine din partea neamurilor.

Cincisprezece ani trecură, de când Dumnezeu din nemărginita Sa milă s'a îndurat, ca pe fiii risipiți ai neamului românesc să-i adune împreună în scumpa noastră Românie ntregită. Însă dragostea frățescă par'că întârzie să se sălășluie în sufletele tuturor ilor neamului nostru. În loc să se iubească, în loc să se înțeleagă și în dragoste și bună înțelegere frățescă să lucreze la înaintarea și virtuții, la propășirea neamului și consolidarea Patriei comune, se ureasc și se dușmănesc reciproc. În zilele abia trecute, în preajma legerilor din urmă, ca și la cele de mai înainte, ați văzut cu ochii voștri ura dintre ați și ați auzit cu urechile voastre câte camnii și batjocuri au spus unii despre alții genții celor peste zece partide politice, în urli s'au divizat fiii neamului nostru, și în loc să pună umăr la umăr și în dragoste și bună înțelegere să lucreze la realizarea programului program, ce-l poate avea oricare partid, adăca binele neamului, se războiesc între sine ca și când nu am avea o țară botă, în care, dacă s'ar da lui Dumnezeu mărea ce i-se cuvine și aproapelui dragostea runcită de Dumnezeu, toți am putea trăi în plină pace și îndestulare.

Nu este pace între popoare, nu este pace între fiii aceluiși neam, nu este pace în soțate, în multe cazuri nu este pace nici în familie, în aceasta mică și fundamentală soțate omenească, care anume este orânduită să fie un sanctuar al dragostei și bunei legeri între soți și între fii. Dar și de aici este pacea, când în același sanctuar al

șău, sunt uzuale, pierd nota de neobișnuit și nec observate. Senzaționale, pentru viața șău, sunt evenimentele de tot rari. Și atunci te puțin se miră, comentează și se lasă rezonați.

Se poate spune deci că senzaționalul are caracter foarte relativ, deși natura lui este și aceeași, oriunde s'ar găsi. Se naște o unde se petrece un fapt sau are loc un fenomen neobișnuit de nou, epatant, care este prin nota lui puțin uzuală, impresivă pentru că dă rămadă stăvilarele vieții de o zi, zilele, provoacă frământări și surescitări oase în sufletul mulțimii, se discută și se comentează împrejurul lui. Nu pentru toți indivizii în același grad și nici pentru toate mulțimile. Depinde de cultură și de mediul social, și cum s'a arătat.

prof. Ion Covrig-Nonea

dragostei nu ard și focul dragostei lui Dumnezeu și nu se respectează poruncile Domnului. Nu este pace nici în sufletele singuraticilor indivizi, până când acelea suflete caută nu mărirea lui Dumnezeu, ci împlinirea poftelor lor proprii, nutresc nu dragostea față de Dumnezeu și față de aproapele, ci nutresc ura, invidia, lăcomia și celelalte fice ale egoismului...

Suntem în Anul Sfânt. Mai mulți am făcut pelerinaj la centrul creștinătății și la leagănul obârșiei noastre, la veșnica cetate a Romei, unde am văzut, că alte neamuri ne întrec în căutarea mării lui Dumnezeu și față de aproapele. La acest Crăciun al Anului Sfânt să ne hotărîm să începem o nouă viață, bazată pe adevărata dragoste către Dumnezeu și aproapele și atunci se va revărsa pacea și buna înțelegere, îndestularea și mulțumirea asupra iubitului nostru neam românesc, asupra familiilor voastre și în sufletele noastre ale tuturor.

III.

Preasf. Iuliu al Clujului adăncește Indemnul Ingerului Noștii Sfinte: nu vă temeți! și arată căile păcii

...Indemnați de acest glas de îmbărbătare, cuprinși de bucurie mare, hărăziți nouă tuturor, să ne înălțăm sufletele cu încredere, și urmând calea fericirilor păstori, cari au fost învredniciți a asculta, cei dintâi, vestea minunată a bucuriei mari, care era pentru tot norodul, „să trecem până la Viflaim și să vedem acest cuvânt ce s'a făcut, pe care Domnul ni-l'a arătat nouă”. Cu suflet smerit și cu inimă curată să ne apropiem de Domnul. Să nu-l căutăm întru mărirea peritoare a veacului rău și păcătos, ci să-l căutăm întru semnul dat păstorilor. „Acesta este vouă semnul: veți afla un prunc înfășat în scutece și așezat în iesle”. Întru sărăcie și întru suferință, întru necaz și întru durere să-l căutăm pe Domnul. Pentru că Domnul cu adevărat s'a nimicnicit pe sine chipul robului luând, pentru că să ne înalțe pe noi și să ne îmbogățească întru toată bogăția Cerului său, întru a cărui moștenire a venit să-l reazeze pe cel desmoșteniți prin păcat. Aceasta-i marea taină a nașterii după trup a Fiului lui Dumnezeu, așezat în cel mai sărăcăcios leagăn: ieslea din Viflaim. Vestit cu sute de ani înainte de prorocii veacurilor, că se va chema Dumnezeu, Puternic, Părintele veacului ce va să fie, Împăratul păcii, acum primește semnul întru care urma să fie cunoscut de cei dintâi fericiti: „veți afla un prunc înfășat în scutece și așezat în iesle”. Acesta este Mântuitorul, care s'a născut nouă. Întru acesta este bucurie mare vestită de inger păstorilor și lumii întregi, pentru acest scump Mântuitor cântă cetele îngerești; mulțimea multă a cetelor cerești: „Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace între oamenii de bunăînvoire”.

Așa începe Domnul lucrarea mântuirii sufletelor. Înălțarea lor, izbăvirea lor din stăpânirea păcatului răzvrătirii împotriva poruncii lui Dumnezeu, a neascultării și a nesupunerii. „În capul legii scris este despre mine: Doamne să fac voia ta”. Dând mărirea lui Dumnezeu pe aceasta cărare a plinirii voinței lui Dumnezeu, căci n'a venit să facă voia Sa, ci voia Tatălui, care l'a trimis în lume, ne-a câștigat nouă tuturor pacea. „Pe pământ pace, între oamenii de bunăînvoire”. Pacea care întreține toată mințea. Pacea Domnului Nostru, pe care ne-a lăsat-o, ca o scumpă moștenire, pe pragul înfricoșatelor, dar de viață dătoarelor sale patimi. „Pacea mea v'o dau vouă”. Aceasta-i pacea Domnului, izvorită din mărirea lui Dumnezeu, înălțată de Domnul Isus,

dela ieslea din Viflaim, până pe sfântul lemn al Crucii, a cărei înălțare de nouăsprezece veacuri o prăznuiește creștinătatea întregă în acest An Sfânt.

El este cu adevărat pacea noastră, cum spune sf. Apostol Pavel, (Efes. II 14.) „împăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre”.

Ce însetează mai mult sufletele noastre? Ce însetează o lume întregă, cuprinsă de o chinuitoare frământare, până în adâncul sufletului? Pace, așezare, odihnă. Și pace nu este decât la Domnul. Căile Domnului sunt căile păcii. Pașii noștri trebuie să se îndrepteze pe cărările credinții și ale poruncilor lui Dumnezeu, pe cari au umblat cu cinste și vrednicie părinții noștri. Altarele Domnului, altarele, pe cari mulți le au părăsit, trebuie cuprinse, din nou, cu tot focul credinții sufletelor noastre și acolo, la izvoarele vieții trebuie să ne stămpărăm setea arzătoare. Nesecate izvoresc darurile Mântuitorului lumii și sănătate se revărsa în sufletele bine credincioase. De aici, ca un râu puternic, de viață nouă, se vor revărsa asupra neamului binecuvântările Domnului, plinindu-se cuvintele Psalmului: „Domnul va da putere poporului său, Domnul va binecuvânta pe popoul său cu pace”. Pacea Domnului va fi puterea și sănătatea noastră și biruința noastră neîntântă.

Cu aceste gânduri să prăznuim Nașterea Domnului, luând hotărârea sfântă de a îndrepta pașii noștri pe cărările credinții urmate de părinții noștri, trezind întru noi sufletul lor bun și blând, credincios și cucernic, care cu puterea dumnezească a biruit greutățile veacurilor. Să trăiască trează întru noi cunoștința, că în afară de Dumnezeu nu este putere, nu este viață. Să ne apropiem de Domnul și se va apropia de noi. Să-l păzim în sufletele noastre cu darul Său cel sfânt și pe această temelie neclintită să așezăm viața noastră, a familiilor noastre și a neamului întreg. Cărarea ne este luminată de Cel ce răsare azi Soare al dreptății.

IV.

Preasfințitul Alexandru al Lugojului desprinde o seamă de sugestii religioase din colinda română

...E sugestivă, iubitorilor mei, această provocare: „Ia' scultați, boieri”, a colindătorilor noștri. Ea este numai un ecou a ceea ce a provocat venirea acestui Copil al Cerului în sânul mai marilor lumii. Venirea Lui a fost o adevărată chemare de raliere în jurul Său a puternicilor lumii, cari s'au sculat rând pe rând ca să-L admită pe acest Dumnezeu în casa și la masa lor, să-L întroneze în palatele lor, în mijlocul familiilor lor, fie restrânse, fie a familiei de neamuri și noroade, pe care le conduceau.

Incepând cu cei Trei Magi dela Răsărit, cari cu steaua au călătorit până la Steaua-Hristos — venit-au rând pe rând, cete de cete, dela Răsărit și Apus, din lumea veche și nouă, dela un capăt la celalalt al pământului, ca să aducă daruri acestui Prunc Divin, sculându-se de pe tronuri înaintea Lui și căzând în genunchi în semn de adorare.

Numai așa s'a putut întâmpla ca Europa întregă să devină creștină; creștină de asemenea America, — creștine ostroavele mărilor — creștine multe părți frumoase și alese ale celorlalte continente.

Glasul de chemare deci al colindei: „Ia' scultați, boieri”, este rezumativ al cuceririlor de până acum în lumea largă a Pruncului Isus și este, în același timp, și o muștrare tacită pentru cei trândavi, indiferenți sau reci, cari n'au priceput glasul vremilor, venind la dășii

cu flecare sărbătoare de Crăciun, ca un ecou victorios al Pruncului Divin — platră de unghiu a lumii întregi.

Ia' scultați boieri! — Nu vă faceți a nu ști, nu vă faceți a ignora succesele răsunătoare ale aceluia OM-DUMNEZEU, venit nouă astăzi în formă de copilăș încântător! Pretinsa voastră ignoranță și așa nu vă servă la nimic. Nu puteți închide ochii înaintea soarelui b'ruinții lui Isus Hristos, ce vă intră în ochi prin razele sale luminoase și călduroase: ori vreți, ori nu vreți!

E stupidă deci rezistența ce opuneți aceluia Hristos, înaintea cărui se topesc toți dușmanii, ca ceara de fața focului. Cu atât mai vărtos, că afișarea nepăsării și ignoranței voastre e și ridicolă în același timp. Cine se teme de un copil — vreau să zic de un Dumnezeu, care vine n chip și în formă de copil, „Dumnezeu mititel”, cum zice așa de gingaș colindătorul nostru. Nu vedeți, că ne-a venit un copil micuț și gingaș tocmai ca să nu vă speriați de El, ca să pricepeți odată pentru totdeauna, că vine la noi în semnul naivității gingașe, în semnul nevinovăției, în semnul numai al dragostei sincere și desinteresate divine. În copil nu este nici o răutate, într'un copil „mititel și n'fășețel... fașă albă de mătăasă”. — Pe copilășii din leagăn îi iubește instinctiv și-i gugulește și-i desmiardă fiecare em, fie el îmbrăcat în purpură și vison, în hlamidă grea de împărat, cu coroană grea în cap.

Ia' scultați, deci, boieri! Scultați repede, de aceea doară se repetă de două ori chemarea colindei. Scultați-vă voi cu toții cei mari și puternici ai pământului înaintea acestui sol, atât de simpatic și gingaș, al cerului, scultați-vă și vă închinați Lui cu inimi vesele pentru că să vă imiteze pilda și noroadele pe cari le cârmuiți. Scultați-vă pentru că destule pilde rele ați dat prin viața și accesele voastre desfrânate, prin orgoliul și împilările voastre, noroadelor de sub oblăduirea voastră. Luxul și pompa și orgiile voastre au fost de sminteală milioanei de supuși, pe cari le cârmuiți. În interesul deci al vostru binepriceput, scultați-vă barem de astădată din somnul păcatelor voastre, și călăuziți de steaua din Răsărit, mergeți la Betlehem, leagănul lui Hristos, unde veți găsi o pe Maria, Maica lui Isus, care cu dragoste de mamă vă va introduce la Hristos. Ea doară e stăpâna inimii acestui Prunc, pe care L-a zămislit din sângeurile-i curate.

Dacă veți asculta de acest glas de chemare al colindătorilor noștri, atunci, precum: „Ieslea'n ralu s'au prefăcut și peștera'n palat” — precum „fănu'n flori se prefăcea, palele se aureau și prin iesle flori creșteau” — și palatele poastre, cu toate încăperile lor, se vor preface în ralu, prin venirea Domnului Hristos la voi — și flori vor răsări sub toți pașii voștri, în toate colțurile și ungherele palatelor voastre, așa cum în această sărbătoare a Crăciunului în ralu se preface până și colibele și bordelele celor mai obidiți supuși ai împărățiilor voastre și florile bucuriei sfinte înfloresc pe toate fețele și ale celor mai săraci fil ai poporului și par'că cu flori sunt împodobite și încăperile lor sărăcăcioase.

V.

Preasl. Alexandru al Maramureșului vestește mărirea Născătoarei de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria

Cunoaștem cu toții, Venerați Frați și iubii mei Fil sufletești, cuvintele cu adevărat profetice ale Preasfintei Fecioare: „Iată de acum mă vor ferici toate popoarele” (Lc. 1, 48) și știm în ce măsură s'au împlinit aceste cuvinte. Incepând dela sfinții apostoli, cari au avut-o în mijlocul lor când în chip de limbi

de foc s'a pogorât peste ei puterea Spiritului Sfânt, deci ch'ar dela întemeierea bisericii, Maica preasfântă a fost cinstită în toate vremile în așa măsură, încât este aproape cu neputință să se despartă cinstirea Fiului dumnezeesc de aceea a Maicii sale Fecioare. Alături de „Tatăl Nostru” s'a introdus foarte curând rugăciunea blândă a „Născătoarei” și lângă serbătorile Domnului s'au așezat din primele veacuri și serbătorile cunoscute ale Maicii Preasfinte. Laudele ei, prinse în tropare, paraclise și acatiste, au încălzit în toate vremile sufletele creștinilor cucernici, cari i-au ridicat biserici și altare așezând în ele chipul ei spre smerită închinare.

Da, Născătoare de Dumnezeu! Veșnicul Fiu al Tatălui ceresc, acela despre care a spus „Fiul meu ești tu, eu astăzi te-am născut” (Ps 2, 7), a luat în timp, la plinirea sorocită a vremii, fire omenească, făcându-se ca unul dintre noi, afară de păcat. El este „Fiul născut din mulere” despre care ne scrie sf. Pavel, că a fost „trimis de Dumnezeu... ca pe cei de sub lege să-i răscumpere” (Gal. 4, 4-5), iar mulerea prin care ni-s'a dat acest Răscumpărător Este Preasfânta Fecioară Maria, a cărei icoană ne zimbește azi cu atâta dulceață din peștera sfântă a Bethleemului, cetatea lui David. „Iată, Fecioara în pantece va lua și va naște fiu” a spus-o, cu veacuri înainte, prorocul Isaia (7, 13), și noi știm din taina mării serbători a Bunelvestiri, că Fecioara din Nazaretul Galileei, la care a fost trimis îngerul G vril, cu solla minunată, că „va lua în pantece și va naște fiu” (Lc. 1, 31), a pornit să îplinească voia lui Dumnezeu, numai după ce i-s'a spus, că, „puterea Celui Preaînalt o va umbri” (Lc. 1, 35) și va putea fi mamă, rămânând totuși fecioară. „Iată, roaba lui Dumnezeu, fie mie după cuvântul tău” (Lc. 1, 38) a spus atunci Fecioara Preacurată și din această clipă, în care Maria a vorbit în numele întregului neam omenească, a pornit lucrarea rânduită în veac, a izbăvirii neamului omenească de păcat și de toate urmările lui. Acest cuvânt de supunere credincioasă a Fecioarei din Nazareth, acest „fie mie după cuvântul tău” sfinții Părinți îl aseamnă cu acela al lui Dumnezeu dela începutul facerii, când cursul lumii s'a pornit, pentru că s'a spus cuvântul „să se facă”. Și în adevăr, o lume mai înaltă, lumea darului creștin, a darului mântuitor și și izbăvitor de păcate, adus de Cel născut azi în peștera de Preacurata Fecioară Maria.

Prin această legătură sfântă a Maicii Preacurate de Fiul ei dumnezeesc, de pe urma căreia „Fiul omului” nu mai poate fi despărțit de „Fiul lui Dumnezeu”, a ajuns în înfelesul deplin al cuvântului, părtașă la lucrarea de răscumpărare a Fiului său. Alături de al doilea Adam, trimis și venit să ridice de pe omenire osânda celui dintâlu, iată aici prin rânduliala celui de sus, și ajutorul însemnat al părții femeiești la lucrul răscumpărării.

Iar dacă este așa, și o simțim cu toții că este — fiindcă nu dela oameni, ci din rostul cărților sfinte și din propovăduirea cea fără greșală a bisericii am cunoscut acest adevăr —, înțeleg acum prea bine de ce Preasfânta Fecioara Maria a trebuit să fie scutită de orice întinăciune a păcatului. Neprihănită zămislire, cum se numește acest mare dar al Preacuratei, care nu s'a mai dat nimănui dintre oameni, înseamnă că sufletul ei n'a fost atins nici de păcatul strămoșesc al lui Adam. Din prima clipă a zămislirii sale, această odraslă din semința împăratului David, a fost cu totul curată și nepătată, scutită de orice atingere a robiei diavolești și chiar „plină de dar”, cum a putut s'o numiască îngerul Bunei-

vestiri. „Dușmănie voiu pune — a spus Dumnezeu către șarpele din paradis — între tine și între femeie, între sămânța ta și între sămânța ei” (Fac. 3, 15.) și această prezicere dumnezească este temelul pe care a stat biserica Domnului, mărturisind totdeauna zămislirea nepătată a Maicii Preasfinte. Iar când la 1854 Sfântul Părinte al Romei, Papa Pius IX-lea a vestit lumii, cu mare solemnitate, această credință deapururi a bisericii, n'a pus decât o nouă pecete pe învățătura cea veche, propovăduită dela începutul creștinătății.

Cea mai bună și mai deplină dovadă pentru aceasta sunt arătările minunate întâmplătoare cu patru ani mai târziu în Lourdes-ul Franței — unde se întâmplă azi cele mai multe minuni de pe suprafața pământului —, când Maica Fecioară s'a arătat unei copile de țaran cu numele Bernadeta, spunându-i că întărește cuvântul fără de greșală al Papei. Iar azi, după 75 de ani, copila s'fioasă și blândă de atunci, călugărița de mai târziu, a ajuns ea însăși o sfântă a altarelor noastre. Din ziua de 8 Decembrie a acestui an sfânt jubilar, de nouăsprezece sute ori aniversar al răscumpărării noastre prin Crucea lui Hristos, sfânta Bernadeta proslăvește, prin puterea sfințeniei și minunilor sale, pe cea „mai cinstită decât Cheruvimii și mai mărită fără de asemănare decât Serafimii, care fără de stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul a născut”, iar prin ea, prin Preasfânta și Preacurata Fecioară, se proslăvește Acela, a cărui Naștere după trup o prăznuiți în ziua de astăzi.

Misiuni populare. Postul Crăciunului din acest an, precum știm din notițele publicate deja, se distinge, printre alți ani, prin apostolia deosebit de intensă a membrilor tuturor reuniunilor noastre misionare eparhiale. Numărul parohiilor unde s'au ținut în acest timp sacru misiuni populare îl întregim cu o serie de noui localități.

Deschidem seria cu *Axente Severu* — mai înainte *Frâua* — din arhidieceză. N'avem aici prea multe suflete: 325 cu mici cu mari. Cu toate acestea numărul mărturisirilor și cuminecărilor făcute cu prilejul sfințelor misiuni ținute de păr. *Ilie Magda* dela Alba-Iulia atinge cifra de 176. Spre bucuria și mângălerea preotului local, păr. Ioan Aldea, și a păr. misionar.

În eparhia Orăzii la fel de îmbucurătoare rezultate misionare. În *Ioaniș* 183 mărturisiri și cuminecări (parohie micuță cu 80 credincioși țigani). În *Negru* se împărtășesc cu Sfințele Taine 116 inși din 138, câți sunt apți a le primi. La *Dumbrăvița* fac la fel 370 de inși. Și încă ceva: se cunună bisericește 27 de părechi de concubinari. *Sântandreiul* nu rămâne nici el mai pe jos: misionarul diecezan poate încresta 455 mărturisiri și cuminecări.

Reuniunea de misiuni din Lugoj s'a îngrijit de primenirea sufletească a *Silvașului de Jos*, unde munca de misionar a săvârșit-o păr. *Dr. Iuliu Rașiu* cu izbândă deplină, și a *Barului Mare*, unde vestitor al cuvântului a fost păr. *Iustin Bora* dela Sarmisegetuza. — Roade bogate și aici.

Informațiile maramureșene notează cu satisfacție apostolia misionară dela *Budești*, a păr. *Tit Berinde*, fără a preciza numărul celor scăldați în apele harului. În schimb ni-se comunică date privitor la *Bârsana*: 450, și *Satșugatag*: 430 mărturisiri și cuminecări, la îndemnul Sf. Spirit și sub impresia cuvântărilor *P. Leon I. Manu*, egumegul basilian dela Moiseiu.

Mila Domnului să fie cu toți: cu preoții misionari, cu frații întru Domnul cari au dat ajutor la ascultarea mărturisirilor, și cu bunii credincioși cari au urmat glasul conștiinței bune.

Presă în lumina Viflaimului

— O seamă de considerații de arzătoare actualitate —

de Dr. TITUS MALAI

Chemări de sus, cari au aflat ascultare. Nu pe toți îi vrea Domnul în calea pe care au apucat — după a lor părere — în urma unei mai mult ori mai puțin serioase chibzuințe. Chiar de-ar fi făcut carieră strălucită în lumea în care s'au asvârlit. De aci luminile intermitente, în străfulgerările cărora văd că se află pe teren primejdut, și acea neliniște ce-i tot roade și-i zorește spre alte lumi, cu alte orizonturi. Până când nu prind și nu dau ascultare glasului conștiinței.

1. Doi sunt aleși cari, chemați fiind de Dumnezeu în chip puțin obișnuit, au dat ascultare glasului părințesc, și continuă să fie obiect de considerații speciale în lumea credinței. Unul e d. *Spierrer*, fost președinte de consiliu de stat al orașului Freiburg și vicepreședinte de consiliu al republicii elvețiene și al comisiei desarmării dela Geneva. Nu de mult acest om atât de sus pus a părăsit lumea, îmbrăcând umila haină de monah benedictin. Mulți credeau că-i vorba de ceva pornire trecătoare. S'au înșelat însă cu toții. Fostul bărbat de stat nu s'a mai răzgândit asupra pasului făcut spre mânăstire. A intrat la călugări și bun rămas a fost. Acum a gătat cu noviciatul. Iar Vineria trecută a depus, în mânăstirea Pierre-qui-Vive, voturile monahale în mâinile Mons. Berson, reprezentantului pontifical, și în prezența unui public imens.

2. Și mai neobișnuit e cazul lui *Pierre van der Meer*. Acesta s'a născut în Utrecht, la 1880, din familie înstărită, a crescut și a studiat într'un mediu dușman credinței, pentru că să-și înceapă viața de om independent ca fervent adept al lui Nietzsche și al socialismului revoluționar. Lozinca lui: Negație integrală! La Bruxelles se căsătorește cu o „marxistă militantă”. Scrie și iarăși scrie. Nu-i mulțumit însă cu sine niciodată. Crezul său nihilist dela 1907 îl încheie cu propoziția: „De ce suspini mereu, suflete al meu?” — S'apucă de cetitul evangheliilor și a vieții Ecaterinei Emmerich; cercetează mânăstiri; călătorește prin Italia, ca să ajungă la încheierea: „Doresc pe Dumnezeu!” Trece la Paris, unde se întâlnește cu Leon Bloy.

Și asta îi e norocul. Contactul cu acest spirit mare și practicant declarat îi desvăluie și lui luminile credinței. În 1911 se botează dimpreună cu fiul său. Și cu ei regăsește calea bisericii și soția sa. Autorul celebrelor „Journal d'un converti”, și „Paradis blanc”, devenit director literar al casei de editură Desclée de Brouwer, influențează, la rândul său, spirite ca Jacques Maritain și Garrigou-Lagrange, și alții.

Final neașteptat: deunăzi această celebritate literară a părăsit lumea, pentru a se pune cu totul în slujba Domnului, ca monah, în mânăstirea benedictină din Oasterhoutul Olandei. În aceeaș vreme cu el a luat și soția sa vâlul de monahie în Sainte-Cécile de Solesmes.

Cu adevărat: minunate sunt căile Domnului și dreptii umblă pe ele! (R. Negru).

Pentru unirea Răsăritului creștin.

În fața unui public select și numeros, între cari card. Lavitrano și episcopii: Genuardi și Schirò (acesta de rit grec) s'a ținut săptămâna trecută, în seminarul iatalo-albanez din Palermo, un important congres unionistic. Secretarul „Asociației pentru Răsăritul Creștin”, pâr. Petrotta, a făcut un raport detaliat asupra activității de peste anul în curs, anunțând, în aplauze unanime, că de anul viitor asociația va scoate și un buletin nou: *Messagero del' Oriente Cristiano*, iar viitoarea „Săptămână Orientală” se va ține la Veneția, sub auspiciile card. La Fontaine. După care Mons. Lo Cascio a citit o preafrumoasă conferință: Dela separație la unitate, dilucidând tema cu pricepere de specialist în materie.

Situat pe stânca de granit a sublimului, idealul creștin, alb ca zăpada iernii, curat ca azurul cerului surprins la scriptrea tremurată a stelelor înfrigate de pe bolta nemărginită, se desprinde triumfător din smerita iesle sfântă a Viflaimului, cu rosturile precizate, ale omului și ale societății. Ca o dără de lumină ieșită din farul nemărginirii, ca o forță ce cuprinde cerul și pământul dela un capăt până la celălalt, credința lui Isus, născut mititel în peșteră friguroasă, răstignit pe lemnul de ocară al crucii, și înviat din morți cu glorie de biruință asupra iadului, cucerește mereu în lumea sufletelor.

Peste țări și peste mări se simțește suflul mântuirii prin cruce. După 19 veacuri de luptă, cel născut în iesle și strâns la sânul Preacuratei Fecioare Maria, își serbează în Anul Sfânt biruința în folosul neamului omenesc. „Deus veritas est”, și întunerecul este împrăștiat prin valul de lumină al creștinismului, mândru de opera mare, grandioasă, constructivă pe care a știut să o realizeze pentru civilizația umană.

Dar, de praznicul Crăciunului, ne permitem a trece cu gândul fugar la o realitate, care deasemenea are pretenția să îndeplinească un apostolat pentru anumită ideologie, prea adesea străină de crezul creștin: *presa*.

Nu e veche presa, precum noi azi o înțelegem, având ca elemente constitutive esențiale: continuitatea, publicitatea, actualitatea sau rapiditatea și libertatea. Pentru a avea o astfel de presă, cu adevărat modernă, trebuie să-ți stea la dispoziție tehnica, și aci ne gândim la telegraf, telefon, radiodifuziune și mai cu seamă la mașina rotativă.

Iată câteva date, cari ne arată vremuri când presa era neexistentă. La 1860 știrile dela Köln la Paris ajungeau într'o săptămână. La 1849 găsim pusă în aplicare poșta cu porumbel, cari făceau calea Paris-Köln cu 16 ceasuri mai de timpuriu decât cel mai rapid tren. Știrea cutremurului de pământ dela Lissabona din 1 Noemvrie 1755 sosește la Berlin abea la 2 Decemvrie. Curieri și delejanțe cu cai schimbați parcurgeau căi de săptămâni multe până să sosească știrile în alte regiuni mai depărtate. Exact ca în evul vechiu, cu sistem greoi de scrisori, cu „acta diurna” de pe Forul Roman, ori ca în evul mediu cu așa zisa „relatio”.

La 1830 o gazetă în 3000 exemplare se tipărea în decurs de 12 ceasuri. O rotativă azi în una oră din rolul de hârtie scoate 32.000 de exemplare, în câte 8 pagini, tălate, îndoite de 2 ori și împachetate în câte 50 exemplare. Presa pariziană este citită zilnic de aproximativ 15 milioane de oameni.

Este, așadar, presa de azi o forță de proporții gigantice, un atelier grandios de informațiuni și directive culturale, sociale, economice. În fața acestui apostolat cotidian se jefeste totul: inimă, suflet, credință, artă, copii, părinți, soți de căsătorie, onoare, și mai presus de toate libertatea noastră. Dacă Napoleon a văzut în presă un rival, deși pe vremea sa era neexistentă, atunci vom înțelege că astăzi presa întrece neasemănat în proporții forța tiranică legată de numele celebre din istorie, ca Tiglat Pilezer, Xerxes, Alexandru Marele, Caesar, Petru cel Mare, Ludovic al XIV-lea. Totul este dominat de presă, și împotriva acestui despot e grea luptă.

În fața ei se pleacă miniștrii și guvernele. De aceea oftează un fost ministru austriac, Koerber: „Cel mai mare cuceritor și cel mai puternic stăpânitor al lumii este presa”. Cine ar căuta salvarea sub scutul legilor, să știe cuvântul lui Henry du Roure, că deputații chemați să legifereze sunt creați de jurnaliști.

Problema cea mare este, că oare elădirea colosală a presei ce suflet are? Și vom rămânea uluiți când vom afla că acolo nu tronează credința creștină, morala, cinstea, consecvența și caracterul, ci dimpotrivă egoismul, ipocrizia, perversitatea, anarhia destructivă, șopotul oculte masonice, cursele destrăvire a idealului național, șarlatanismul, venalitatea, cari fabrică opinia publică precum dictează interesele trusturilor capitalistice. Acolo nu este suflet, ci cultul minciunii cu etichete falșă de „adevăr”. Acolo nu operează competența, ci anonimul irresponsabil, retitrat și adesea imberb. Acolo se vând pe bani gânduri și convingeri, se calcă în picioare orice simț de demnitate.

În articolul „Rostul scriitorilor” d. O. Goga constată, că la noi „în economie, în administrație, în politică, în toate ramurile de activitate e o revărsare haotică. Unii îi zic disordine, alții balcanizare, noi îi zicem început. Știți, Dumnezeu a făcut lumea în șase zile... Noi suntem încă în ziua întâi”. În continuare poetul stabilește: „trăim clipe de o cumplită criză morală”, și ne poartă pe meleaguri de reculegere mistică meditativă: „Gândiți-vă — spune — dacă în actuala învălmășeală de preocupări pozitive, în atmosfera de târg slobod care s'a abătut peste țară, nu e nevoie de o regenerare, de o religie, de un nou avânt spre ideal? De unde să ne vie, cine să ni-l dea? Eu mă gândesc la legenda miticului Orfeu și răspund: Literatura”.

Ce măreață menire se dă literaturii! Scrisul talentelor cu fermecat condei de artă este sursa de viață nouă, viață morală a țării întregite! Și cu deosebire acum când — după cuvântul înaripat al dlui Goga — „sufletul agitat și impresionabil al acestui popor cere hrană de toate zilele, ca să poată trăi și să nu se împiedice în cale”.

Hrana, da. Pâinea de toate zilele. „Cine să dea această hrană”, se întreabă d. Goga, și imediat răspunde: „desigur că scrisul, domnilor, tiparul cotidian care se risipește prin toate colțurile ca o mană binefăcătoare sau ca o otrăvă primejdioasă”.

Ideal ar fi să vedem realizată spovedania de încheiere a poetului, cuprinsă lapidar în aceste cuvinte: „Citind scrisul nostru, gândiți-vă că am năzuit cu toții să ne așintim privirile spre cer, dar având picioarele bine înfipte în pământul țării”.

Dar durere, nespūsă durere, că prea puțin se gândesc a-și îndrepta privirile spre cer, spre idealul creștin, moral și constructiv, când pun mâna pe condei, cu gândul să dea hrană celor infometați după adevăr.

Câteva crâmpete ce le dăm aci vor descoperi în ce cadru de preocupări cotidiene se mișcă anumită presă dominată de idei străine, stranii și otrăvitoare pentru sufletul românesc.

Autorul „Camerelor mobilate”, d. Damian Stănoiu, certat nu numai cu biserica, dar mai cu seamă cu morala creștină, cu o spontană sinceritate ne desvăluie, din ce izvor înțelege să se adape când e vorba să iasă în public —

tate cu o lucrare nouă. Frizerul Budacea îi deschide ochii, privitor la taina succesului de librărie. Iată ce declară acest meșter al briciului: „Mai lasă pe călugări... lumea vrea cărți care să miroase a iodoform și a parfumi tari, nu a feștilă și a tămâie... Să-i explici, mă rog, cititorului — mai întâi cum era îmbrăcată femela, și la urmă să arăți cu amănuntul cum a desbrăcat-o... Să descrii așa — cu lipici — ... Să-l faci, mă rog, pe cititor să-i clănțane măselele în gură și să dărdăe canapeaua ori patul sub el. Atunci zic și eu, că ești cu adevărat un mare scriitor”. (Vezi „Adevărul Literar și artistic” din 12 XI. 1933).

Anumita presă din Sărindar sistematic propagă ideea de anarhie morală, proprii să germineze în suflete desmățul și profanatoarea zeflemea față de tot ce e sfânt.

Un asemenea crez destructiv publică „Adevărul Literar și Artistic” din 11 VI. a. c. sub titlul „Paradoxele lui Pompadur”, de Lebediger. Despre păcat scrie între altele: „Păcătoasă e o nevastă tânără, căsătorită de trei săptămâni și care nu are încă nici un amant... Lumea e făcută numai din păcate... Fără păcat lumea ar părea ca o fecioară fără dinți, ca o tabacheră fără tabac, ca un pat fără perne... Dacă cumva cerul nu e un cimitir, trebuie să se păcătuiească și acolo cu siguranță... Numai ideile moarte sunt sfinte. Numai sărăcia și lipsa fac pe om evlavios... Dumnezeu cel adevărat peste toți Dumnezeii este Dumnezeul păcatului!”

Despre goliciune se susține tot aci: „Desbrăcați-vă goi, vă zice Pompadur. Goliciunea e natură, copilărie, inocență”. Despre educație se stabilește: „Educația e un nimic și paranimic”.

Și așa continuă să blasteme la adresa Cerului, a moralei și a credinței creștine. Iar instinctelor se dă frâu liber, până la a apoteoză Cultului nudului.

Tot în acest fel de presă vom găsi recomandată egalizarea sexelor după metoda americană: „Femele americane tinere cred că tot ceea ce este îngăduit unui bărbat trebuie să fie îngăduit și unei femei. Chiar dacă natura ar spune altfel”. Fardul femeilor este ridicat la rang de virtute. „Naturii îi plac culorile... îi place fardul”.

Mai pe scurt, presa dușmană genului nostru național continuă nestânjenită, sub ochii noștri, opera sa de distrugere a tot ce e nobil, și groznicia acestei crime organizate la proporții înfloritoare când ne gândim la faptul incontestabil că în sprijinul acestei monstruoase prese stă finanța mamoniștă, cu miros de ocultă internațională.

Evident, că nu ne părăsește nădejdea în triumful final, pe care îl garantează Isus Hristos legei creștine. Porțile iadului nu vor birui, desigur.

Însă, ar fi de dorit să vedem cât mai puternică falanga literaților grupați în jurul idealului național și creștin.

În Franța poate să fie un distins literat François Mauriac și un altul, Barley d'Aureville, ambii catolici moraliști teologici, cari știu să creadă și să mărturisească prin scrisul lor adevărurile revelației creștine. Despre primul scrie atât de frapant d. Octavian Șuluțiu în România Literară: „Academia Franceză l-a ales pe Fr. Mauriac membru, pentru catolicismul și tradiționalismul său. Ne bucură că între cele 40 de cadavre ale culturii franceze, alături de Camille Jullian, Paul Valéry, Henri Bergson și Henri Brémond, Fr. Mariac este al 5-lea salvator al prestigiului academic.”

Dar, în Franța catolică se și poartă o luptă sistematică împotriva presei destructive, precum voi încerca să arăt cu alt prilej.

După aceste sumare reflecții de Crăciun, îngenuchiesc și noi la ușa peșterii din Vifitaim

alături de păstori și rugăm pe Cel din iesle: Pe tine Isuse Te avem cale, adevăr și viață. În Tine ne punem toată nădejdea sufletului nostru. Du la biruință steagul măreț al credinței de mântuire ce ne-ai adus-o!

Primele rezultate ale alegerilor. Până la încheierea foil nu avem încă rezultatele definitive ale alegerilor de deputați din țară. Comisia centrală electorală le va publica abia către Anul Nou. Și până atunci se fac calculări și socoteli la Ministerul de Interne. Cele definitive nu se vor deosebi simțitor de acestea. Cari grăiesc precum urmează:

Au votat, în toată țara, 2 977 364 de alegători. — Procentul guvernului pe țară este de 54 la sută. Mandatele se împart astfel:

Guvernul 300. — Național-fărăniștii 29. — Lupiștii 11. — Georgiștii 10. — Cuziștii 9. — Maghiarii 9. — Gogiștii 8. — Iunianiștii 6. — Argetoianiștii 5.

Față de situația din trecutul Parlament, georgiștii pierd trei mandate; lupiștii un mandat; cuziștii două mandate. Câștigă un mandat maghiarii. D. Goga își păstrează situația. Grupările d-lor Argetoianu și Iunian sunt noi. Deci pentru prima oară reprezentate în Parlament.

Dintre grupările reprezentate în trecuta Cameră: social-democrații, cari aveau șapte mandate, partidul evreesc care avea cinci mandate și partidul poporului, care avea patru mandate, n'au mai obținut nici un loc în noul Parlament.

Să fim drepti!

— Mici însemnări pe marginea unui articol. —
de pr. VALERIU NOBILI

Am citit cu atenție rândurile din „Unirea” ale păr. Augustin Folea, privitor la chestia fondului de asigurare. Și caută s'o spun că am rămas foarte mâhnit. Prea sunt nedrepte cu noi, preoții îmbătrâniți în via Domnului. Se are în vedere numai materia, și se uită spiritul.

Se spune c'am fi vreo 30 de preoți în slujbă, trecuți de 70 ani. Bine. Și se inoculează ideea că nouă, ăstora bătrâni, adică urmașilor noștri, n'ar trebui să li-se deie suma aceea globală ce revine familiilor membrilor decedați ai fondului de asigurare. Asta nu-i bine, pentru că nu-i nici frățește, nici creștinește. Iată de ce:

Viața preoților bătrâni s'a cheltuit în slujba aceluiași ideal: mântuirea sufletelor, ca a celor ce cad în brazdă mai iute ca dâșii. Să-i nedreptăm pentru asta? Intru cât sunt ei de vină că durata oștirii și a osteneții lor s'a prelungit?

Alta: noi, slugile lui Hristos, trebuie să ne iubim unii pe alții, mai mult ca simplii credincioși. Porunca Mântuitorului e categorică: Iubiți-vă unii pe alții cum v'am iubit eu pe voi, — fără deosebire de vârstă. Vorba sf. Pavel: De trăim cu spiritul, apoi cu spiritul să și umblăm, *purând sarcina unul altuia*; căci *numai așa vom împlini legea lui Hristos*, după învățătura aceluiaș apostol. Iubirea nu gândește răul, nu caută ale sale; ea niciodată nu scade. Nici chiar în cazul că ar costa-o ceva — parale. Mai ales fiind vorba de mângăierea sufletescă (— ei ce altceva pot avea din perspectiva ajutorului din chestie? —) a unor frați intrați în perioada de viață notată de Împăratul-Profet ca durere și amară povară?

Să nu se uite nici faptul că sunt mulți ani de când noi bătrânii de lăsat afară dela fondul de asigurare, am tot contribuit la alte fonduri eparhiale, din cari însă nu ne-am înfruptat și nu ne vom înfrupta până la moarte. Dacă așa va vrea Dumnezeu. Cui rămân însă banii dați de noi, și cine se va ajuta, eventual

cu ei? Noi sigur că nu. Și probabil că nici văduvele noastre, și copiii noștri trecuți de vârsta ce le-ar da ceva drept la așa ceva. — Vezi, acestea sunt chestii cari pe noi nu ne mai tulbură. Am dat ca frați pentru frați, fără să ne mai batem capul cu persoane și cifre. Ca mulți-pușinii celibi din trecut și viitor, cari contribuie și vor contribui la fondul de asigurare, ca la alte fonduri, fără să se tot întrebă: ai cui copii, și ce văduve se vor împărtași din obolul nostru?

Să fim drepti, păr. Folea! Dar ca preoți și frați în Domnul, în lumina dragostei lui Hristos. Și atunci darul Domnului va fi cu noi cu toți.

Pentru frații din diasporă. Precum era de prevăzut, seria celor ce înțeleg să jertfiască pentru frații amenințați în ce au ei mai scump: în credință, în urma lipsei de lăcașuri de rugăciune și cadre parohiale, e destul de respectabilă. La răbojul donațiilor încreștăm danii noi. Și anume:

Membrii Ven. Capitul blăjan se înscriu cu 10.500 Lei; Corpul didactic delc Școala Normală de fete, cu 5170 Lei; Corpul didactic dela Academia Teologică, cu 4500 Lei; Oficiul arhidiecezan cu 5200 Lei; Funcționarii dela Admin. Centrală Capitulară cu 2900 Lei; Preoțimea distr. Luduș cu 8475 Lei; Preoțimea distr. Reghin cu 8000 Lei; Parohia Făgăraș cu o nouă colecție de 3070 Lei, iar parohia Gheja cu 1300 Lei.

Evident, cei mulți numai după aceasta urmează. Căci nimenea din cei buni nu va întrelăsa de a se însirui în această ceată a contribuabililor de bună voie la opera de mântuire a fraților greu primejduiți.

Mai sunt și suflete virtuozose. Vițoși notorii sunt destui. Căci așa-i firea vițului: bate la ochi. Nu așa însă virtutea. Aceasta-i tăcută, și sfielnică. Nu se dă în spectacol.

Cu toate acestea nu totdeauna rămâne neobservată până în sfârșit. Are și ea mireasma sa proprie, care răsbate, atrage și încântă. — E cazul dș. Artemiza Nicolau din Capitală. N'a prea făcut vâlvă acest nume. Și nici n'a căutat să facă. Și totuși a făcut, fără să vrea. Toate gazetele l-au pomenit, cu elogii, deunăzi. Motivul? Purtătoarea acestui nume a fost premiată, într'o ședință solemnă a Academiei Române, cu premiul *Mavrogeni*, pentru virtute.

Treaba stă așa: în 1929 moare în Stambul Alexandru Mavrogeni, o rudă de sânge a lui Vodă Mavrogeni. Numitul, — grec, dar suflet generos, — a lăsat o bună parte din averea sa pentru înființarea unui premiu al virtuții în memoria pomenitului Vodă. Ceeace s'a și făcut pentru cetățeni de-ai capitalelor: Atena, București, Țarigrad. Valoarea acestor premii s'a fixat la câte 150 lire sterline.

Acum: dintre cetățenii capitalei noastre a fost aflată vrednică de acest premiu susnumita. S'au făcut 19 propuneri și cereri. S'a trecut însă peste celelalte 18, comisia oprindu-se la dș. Nicolau, care a fost propusă de altcineva, fără știrea sa. Din cuvântarea academicianului Pr. N. Popescu aflăm care era situația premiatei, când a fost cercetată de comisie: Casă cu chirie; șapte nepoți îngrijiți de dânsa, curat îmbrăcați. Patru la școală, trei la grădinița de copii. Soră fără serviciu gospodărint de zor, iar celelalte două surori, Artemiza și Tinața, chibzuind leșoarele ca să ajungă pâinea dela lună la lună. Și toată această viață cu senitătate dusă, fără sgomot, fără jelanie, cu fruntea sus, găsind firească această jertfă pentru alții.

Pilda aceasta lucească și altora! De se va întâmpla să lasă la iveală; de nu se va întâmpla

Știri mărunte

„Unirea” dorește tuturor colaboratorilor și cetitorilor săi, să petreacă sărbătorile Nașterii Domnului cu pace și fericitate. Pruncul divin din peștera Betleemului să reverse peste ei belșugul darurilor sale suprafrești!

Personale. Ven. Ordinariat de Oradea a trecut pe pâr. *Petru Chișvasil*, (venit din eparhia de Nord) la Domănești; pe pâr. *Ioan Matei* din Dijir la Căuaș; pe pâr. *Ioan Aluaș* din Zalnoc la Halmosd; pe pâr. *Liviu Pop* din Halmosd la Zalnoc, iar pe pâr. *Sabin Târnaveanu* din Hurez-Ponița l'a demis pentru dieceza Maramureșului.

— Ven. Ordinariat al Clujului a numit pe pâr. *Dr. Titus Malai*, vicarul născădean, de prof. la Academia Teologică din Cluj, încredințându-i catedra de Pastorală și Pedagogie.

— Ven. Ordinariat lugojan a numit protopop onorar pe pâr. *Ioan Covrig* din Ilidia; iar pe nouhirotonitul *Valer Nicola* l'a dispus de admin. parohial la Aninoasa.

Brazde în ogorul Agrului. Organizația agristă centrală din Oradea mai în urmă a aranjat două ședințe festive strălucite. Una la *Tășnad*, alta la *Zalău*. Conferențiar în localitatea dintâi a fost pâr. *Dr. Gavril Stan* dela Oradea, iar într'a doua d. *Dr. Ioan Ossian*. Cuvântul de închidere la *Tășnad* l'a avut d. *Dr. Gh. Bulgăr*, iar la *Zalău* d. *Dr. Gelu Egri*. Program bogat cu declamări și puncte de cor în amândouă orașele. Public foarte mult și într'un loc și într'altul. — Așa a fost și la *Romulț* (jud. Năsăud), după cum ne scrie d. inv. G. Dologa. Aci a conferențiat pâr. *Petru Iofan*, au cântat colinde și au recitat poezii cu caracter religios copiii de școală primară, și au cântat în duet o bucată din Eminescu, dna inv. R. Ducu și tânăra M. Bob. Incheierea s'a făcut cu axionul Preacuratei, cântat de toată mulțimea prezentă.

Prima capelă în cinstea Sf. Bernadetta Soubirous. Se ridică la Sneiton Dale, în Anglia. Piatra fundamentală i-a binecuvântat-o a doua zi după canonizarea Sfintei, în 9 Decembrie c., Preasf. Mac Nulty, episcopul de Nottingham. Se speră că noua capelă va fi centrul unei noi parohii în acea localitate.

Pelerinaj mexican la Roma. Miercuri, în 13 Decembrie c., Sfântul Părinte a primit în audiență un grup de 300 pelerini din îndepărtatul și greu încercatul Mexico. Sfidând volnicia puternicilor zilei și cu primejdia de a se expune celor mai cumplite prigoane, au alergat peste țări și mări, să-și depună omagiile filiale la picioarele Vicarului lui Hristos și să-l asigure de nestrămutată credință. Acesta, la rândul său, i-a primit cu părintească iubire, spunându-le mișcătoare și neuitate cuvinte de încurajare în necazurile ce s'au abătut asupra lor și asupra coreligionarilor lor deacasă, și împărtășindu-le tuturor binecuvântarea sa apostolică. — Întâlnirea dintre marele Pontif și pelerinii mexicani a fost de-o emotivitate fără seamăn.

Locale. Luni, de praznicul Nașterii Domnului, va predica în catedrală pâr. *Dr. Ioan Coltor*, canonic mitropolitan; Marți, a doua zi de Crăciun, pâr. *Dr. Augustin Tatar*, canonic și rector seminarial; Miercuri, de sărbătoarea sf. arhidiacon Ștefan, pâr. *Octavian Modorcea*, prof. la liceul de băieți, iar Duminecă după Nașterea Domnului pâr. *Dr. Coriolan Suciu*, prof. la liceul de băieți.

— Duminecă, în 17 Decembrie, gruparea revistei „Blajul” a ținut o nouă ședință artistică-literară. Publicul numeros, care a umplut

sala de gimnastică a liceului de băieți, a rămas încântat de programul literar și muzical, deosebit de bogat și variat, pe care tinerii noștri profesori (*Virgil Stanciu*, *Iuliu Moga*, *Dr. N. Lupu*, *V. Cenariu*, *C. Cherebețiu*, *Đșoarele L. Balla*, *L. Bura* și *Mia Mureșan*) l-au ținut la înălțime ce n'a lăsat nimic de dorit.

Succese misionare. Abia să fie un an de când doi misionari salesieni s'au decis la un pas mare: să se fixeze în „Cetatea Sângelui” din India, în Tezpour. Au părăsit deci prefectura apostolică Chillong din Assam, unde tocmai se aflau, și au pornit pe Brahmaputra în sus, în spre orașul doririlor. Odată așezați aci, au început să colinde munții și jungla, nu odată purtând cuvântul Crucii cu primejduirea vieții. Ceriul le-a binecuvântat jertfa apostolică: azi au 1600 de mărturisitori ai crezului creștin, în 32 de comunități, câte au înfiripat în drumurile lor apostolice.

Mai multă modestie! Sugestia aceasta a intimat-o ministrul instrucțiunii din Cehoslovacia direcțiunii tuturor școalelor secundare de fete din statul vecin. Hârtia ministerială precizează: Superioritățile școlare vizate să aibă de grijă ca „fetele să fie în ce le privește îmbrăcămintea, ținuta și alte exteriorități, mai modeste de cum se poate constata actualmente în multe părți ale țării”. Ansă la această dispoziție a dat faptul că în mai multe școale secundare din Praga elevele s'au prezentat la prelegeri cu părul ondat, fardate și împodobite cu fel de fel de bijuterii. Ceeace deoparte a indispus pe colegele mai sărace, de altă parte a indignat corpul didactic. — Care, mai mult decât probabil, n'a sîrjit drept pildă pe care s'o fie imitat amazoanele transgresoare.

Convertiri de jacobini. Din Trevandrumul Indiei vin vești îmbucurătoare. Pilda arhiepiscopului convertit acum trei ani, *Mar Ivanios*, află urmași tot mai numeroși. Intre alții s'a întors la catolicism, bine de curând, și eminentul avocat al Inaltei Curți din Travancore, d. *P. A. Abraham*. Primirea în sânul bisericii celei adevărate i-a făcut-o însuși Inaltul Ierarh, ce tocmai prăznuia a treia aniversare a propriei convertirii. — La Tiruvalla Preasf. *Mar Theophilos* (tot un convertit și el) situația e la fel: tânăra sa eparhie numără peste 2000 de recente reveniri la matcă.

† **Vasile Morariu**, inv. pensionar și primcurator al bisericii noastre din Luduș, a trecut la cele veșnice în 21 Decembrie c., într'al 60-lea an al vieții. — Odihnească în pace!

— **Aviz „abiturienților”** din anul 1903 al liceului din Blaj. Cu durere aduc la cunoștința tuturor colegilor, că iubitul nostru secretar *Aurel Esca* a încetat din viață, așezat fiind spre veșnică odihnă în ziua de 18 Decembrie, în cimitirul din Cluj. Conform angajamentului luat cu prilejul despărțirii noastre de acum 30 ani, rog pe toți colegii-preoți să celebreze în timpul cel mai apropiat o sfântă liturghie pentru veșnica odihnă a acestui scump și adevărat coleg. Tot odată îi rog să binevoiască a-mi comunica adresele lor, ca să-i pot convoca la proxima noastră întrunire, când apoi, tot conform angajamentului de acum 30 ani, vom face comemorarea tuturor răposașilor. — *Septimiu Popa*, Cluj, Str. Regina Maria 36.

Cumpărați!

Cumpărați!

Voci din presă despre

„Conceptia superioară a vieții”

E o carte pe care n'o putem recomanda în scurte și mai vrednice cuvinte de cât copilind pentru cetitorii noștri o frântură din lunga recenzie pe care i-o face ziarul valoros „Calendarul”: „Decurând o operă de scut creștinesc, o operă eveniment a luat calea limbii române. Este „Conceptia superioară a

vieții” de *Ottocar Prohászka*, cugetător din clerul ceh, dispărut decurând, și care este, după noi, o nouă gură de aur, care apără ideea lui Isus. „Conceptia superioară a vieții” vine să lege într'o verigă de lumină concepția creștină cu viața modernă și e scrisă într'o limbă de foc și mare poezie”.

Alt cuvânt de laudă: „Intellectualilor creștini, rareori vi se poate recomanda o carte, care să vă satisfacă mai îndestulător. Nu e o reclamă de pagina a 4-a ori a 8-a, credeți că nu! Nu vă lipsiți de aceasta carte și ne veți binecuvânta că v'am recomandat-o” *Revista „Viața”* din Săbăoani-Roman, în nr. 10—1933.

Se poate avea dela traducător (*Ioan Rinea*, Hârseni, jud. Făgăraș, pe prețul de 150 Lei franco.

TURNATORIE DE CLOPOTE

FRITZ KAUNTZ

fost

SCHIEB & KAUNTZ

Sibiu — Str. Morilor 2

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu, executate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale!

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă

7-1 999

In atenția parohilor și curatoratelor bisericesti!

COMANDAȚI

CLOPOTE

de calitate superioară, la cel mai mare depozit românesc din Ardeal:

ALEXANDRU ANCA

CLUJ, Str. Regina Maria No. 43.

TOT AICI: Policandre, Sfeșnice, cruci, Ornate și Recvizite bisericesti, Prapori, Cărți și imprimate preoțesti și de rugăciuni. „CĂRAREA FERICIRII” aprobată de P. S. S. E. episcopul Hossu, legată în celuloid 450; în piele 3—400; în pânză 150; în carton tare 100; broșat 75 Lei, conține toate rugăciunile, paraclisul și slujba. CĂRTICICA LUI SFT. ANTONIE DE PADUA în legătură carton tare 25, broșat 20 Lei. Diferite predici, VERSURI LA MORȚI (cântări funebre pentru femei, bărbați și copii) Lei 32. — Teatre populare și școlare, monoloage, dialoge. — Medalii de aluminium pt. Reuniuni, cu inscripție după dorință, etc.

Se execută Iconostase după cerință, cu Prețuri convenabile.

Cereți Oferte. Cereți prețurant detaliat

Cețiți și răspândiți „UNIREA”